

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 23.

Lýsingarprisur fyri petteiglu: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórrí lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Leygardagin 6. juni 1936.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brævasvarnarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

10. árg.

Hvussu verður fólkið at bjarga sær í vetur?

Nú sýnist standurin at vera so vordin í Føroyum, at tey orð, ið einferð vóru sögd um Íslendingar, tá ið all var komið á fallanda feli: eingi onnur ráð vóru til at taka úttan at flyta fólkið úr landinum og fáa tí eitt holi niðri á jústku hálvoyggi — eisini og av røttum kann nýtast um okkara fólk.

Ja, onkur hevði nú ein dagin á munn, at her gjordist einki annað úttan at heita á Mussolini, nú hann hevði tikið Abessiníu, og biðja hann leggja okkum einhvønn dal, eina hvørja lagd at seta seg niður í.

So er skikkað.

Men kann ikki her spyrjast, um standurin ikki hevur verið vánaligur fyri ikki at siga út av lagi ringur í Føroyum nógv ár framman undan, tá ið ein Suðurlandsstútur fekk skriðuna at leypa, og tað í stórum?

Hevur ikki landið nú í árávis iðið á knoum, og hvat hevur verið gjørt til munar fyri at bota um víðurskiftini?

Leiðin hevur týðiliga gingið beinan vegin út av. Men her hjá okkum tykist at hava verið so mikil fatalisma, skepnutrúgv, helst hjá teimum, ið ábyrgdina hava borið, at tað, ið henda skal, má henda; har kunnu eingir menniskjansligir fingrar taka sær upp á at greiða træðrinar — vit Føroyingar eru eitt fátækt fólk, okkara land er eitt fátækt litið land, og kann ikki meta seg javnbjóðis við onnur lond, vit mugu við okkara litlu skútu sigla við lágum seglum, at vit ikki skulu kollsigla okkum.

Ikki er at lasta at sigla við lágum seglum, at repa tá ið kreyst.

Men er ólukkan tann hend hjá okkum, at vit hava lækkað so um seglini, at tey eru »rend til dekk«, og her tykist eingin at vera forur fyri at fáa tey upp aftur.

Tað er langt síðan, at menn komu til tað úrslit, at fiskiháttur okkara trongdist til at moderniserast. Vit máttu, um vitskuldu vera kappingarforir við onnur lond, onnur samfelag, ja beinan vegin eksistera, sleppa okkum av við okkara öldargamla veiðihátt og taka upp nýggjar leiðir.

Royndir hava víst verið gjørdar, men tær eru farnar niður fyri; fólk hava ypt óksl og meira frot seg enn harmast, tá ið for og reiðskapur eru gloppin úr hondum.

Orska og villskapur, einki annað; vit taka eitt rep aftur í aftur og royna upp aftur at halda skútin undan!

Hetta er eitt sálarligt brek, eitt ólukkisáluga sálarligt brek hjá einum fólk at vera so út um øll mark konservativt, at tað beinavegin hevur ein ótta í blóðinum fyri at bróta nýggjar ræsur og heldur trakkir gamlar gøtur, hóast á teimum ein órmáttast og seigpinist íhel.

Men nú, ið so illa er fyri komið, og nú so vítt er komið her í Føroyum, at ótti má vera á øllum fyri at ganga veturin ímóti, um ikki lagoon verður so mild, at hon skoytur í endan, og nú í summar gevur tann fong, ið nøkulunda kann bota um henda ræðuliga vartúr, er eingin bati í at granska eftir skuld og orsaka til standin.

Óg serliga okkara álitismenn — um vilja vit mæla til at ganga burtur frá at pjakast og halda á við at nora og livga um doyggj-

NÚ KEMUR EITTHVØRT „HUGNALIGT“ UPP.

Hr. Redaktor

Peter Mohr Dam,

Tvøroyri.

Foranlediget af Nr. 22 af Føroya Socialdemokrat af 30. Maj d. A. for hvilket Blad De er ansvarhavende Redaktor, hvori De under Overskriften:

»Dagblaðsins Finansmagnats Berømmelses-Kariere« og derefter fremsætter æreførmende og ringeagtende Beskyldninger som »Demagog, Bagvasker, ussel Storskryder under Anonymitetens fejde Maske«, skal jeg her ved paa Vegne af Grosserer Chr. Holm Jacobsen, Bandirektor Thorstein Petersen, og Direktør Leif Waagstein alle af Tórshavn, meddele Dem, at jeg er beordret til at anlægge Injuriesag mod Dem til Straf og Erstatning, idet De direkte retter Deres Injurie mod »Dagblaðið« og Bestyrelsen for »Ananas«.

Jeg meddeler Dem herved, at jeg allerede har udtaget Stævning mod Dem og anmoder Dem om

andi veiðiháttir, og heldur grunda av nýggjum, ikki aftrast og fimla, tá ið á skal lakast,

men taka eitt ódnartak og royna av øllum alvi at fáa til vegar tann kapital, okkara kapitalfátæka land so harðliga treingir til.

M. J.

uden Betaling at optage nærværende Skrivelse i førstkomende eller næste Udgave af »Føroya Social Demokrat« i H. t. Lov om Pressens Brug af 1851 § 11.

Ærbødigt

Hansen,

Sagfører.

Hvat er ein lygnhálsur?

Ein, sum t. d. sigur, at 171.000 er 300.000, og enn og verri, at 0 er 300.000.

Hvat er ein demagog?

Ein, sum upposur fólkið við t. d. at leggja ilt í gott og geva ranga framstillan sum t. d. í síni frágreiðin av, hvat ið eitt rikisstýri ella rikisbanki hevur gjørt, at leggja meginpartin burtur úr.

Hvør er hann, ið ríður undir dulnevninsins rædda hami?

Tað er maður, sum t. d. í skjól av øðrum navni loypir á annan mann og fyrirkur, t. d. maður, ið skrivur álop undir blaðstjórans ábyrgd.

delt, at Kina nu maatte vælge mellem Tilslutning til Japan og en Krig med Japan.

En Bombe, der kom Japan tilpas.

Til Trods for, at de kinesiske Myndigheder har truffet alle mulige Forsigtighedsforanstaltninger for at hindre anti-japanske Demonstrationer, var Jernbanebroen imellem Tientsin og Tangku i forrige Uge Genstand for et Bombeattentat. Et Tog, som medførte japanske Troppesforstærkninger, passerende netop i Eksplosionsojeblikket Broen, og en Jernbanevogn, som indeholdt Levnedsmidler, blev ødelagt. Eksplosionsstofferne var anbragt paa Skinnerne paa en saadan Maade, at de automatisk vilde eksplodere, naar Toget passerede.

Japan reagerer omgaaende.

I Udenrigsministeriet i Tokio skal man være stærkt foruroliget over det Jernbaneattentat, som har fundet Sted ved Tientsin mod et japansk Militærtog. Det fremhæves, at denne Begivenhed viser Beretigelsen af den skete Forstærkning af Troppesstyrkerne i Nordkina.

Jørdin.

Lok i kálveltuni.

Rótaveltan í Føroyum verður vanligi ov lítið um hugsað. — Tað tykist, sum fólk heldur sum so: »Tað kann vera tað sama við kálinum; tað verður so eingin serlig nytta burtur úrtí kortin. Hetta er skeivt; tað kann verða sera góð nytta úr kálinum, tað kann geva góða, friska føði bæði til fólk og fæ, bert tað verður væl røkt.

Tað er so vanligt at hava kál í burturløgum eplaveltum. — Hetta kann vera heilt gott fyri vøxturin; tí har er vanligi góð mold og eisini toða niðurfyri frá eplunum. Men av tí at eplaveltan vanligi ikki verður burturlögð, fyrr enn arvin hevur gjørt tað óliviligt fyri eplini; so verður tað enn óliviligari fyri rótina.

Tann burturlagda eplaveltan, sum skal nýtast til kál, má tí gravast um so tíðliga um várið sum gjørligt, saksast og mildast, fyri at lokfræið kann fara at spíra sum skjótast. Tá tað so er upp undan komið, saks vit aftur og milda. — Tá doyrt tað

Kina maa vælge:

Tilslutning til Japan eller Krig med Japan.

Nyt Urovarsol fra Nordkina med pludselig
Omdannelse af Regeringssystemet.

Der er blevet paabegyndt en Omdannelse af det Regeringssystem, som har bestaaet i Nordkina i det sidste halve Aar med Centralregeringen i Nankings Billigelse.

Den hidtidige Borgmester i Tientsin, Hsiao-Chen-Ying, der hidtil har forhandlet med Japanerne paa Hopei-Chahar Udvalgets Vegne, er pludselig blevet afsat. Direktøren for Peking-Mukden-Banen har nægtet at

samarbejde med de kinesiske Setoldmyndigheder. Som Følge heraf har den kinesiske Kommissær for Setoldvæsenet i Tientsin nedlagt sin Post.

Direktøren for det kinesiske Udenrigsministerium er ankommet til Peiping fra Nanking for personligt at sætte sig ind i Begivenhederne i Nordkina.

Den japanske Generalkonsul i Nanking, Suma, har med-

Nú mugu allar kreftir í okkara landi --- hvørtunga, ið mæla kann, og hvørt hond, ið lyftast kann frá síðu, taka sær um reiggj og leggja dygt grundarlag undir nýggjar royndir.

Vælsignað av fullum huga og góðum vilja tey nýggju virkir, ið stovnað verða,

og ikki bert ynskja eydnu og vælferð við takinum,

men eisini eftir førimuni taka undir og soleiðis vera við at leiða okkara litla oyggjaland fram at ljósari leiðum, greiðari gøtum.